

Kruisiging en begrafenis

Periodethema: lijden en sterven
Matthéüs 27: 33-56

KERNTEKSTEN

'Opdat vervuld zou worden hetgeen gezegd is'
(Matth. 27: 35b)

'Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?'
(Matth. 27: 46b)

UITLEG VAN DE KERNTEKSTEN

Alles wat de profeten over Jezus gezegd hebben, wordt in en door Hem vervuld. In 't bijzonder wel hier aan het kruis. In diepe verlatenheid en nood roept Jezus het uit naar Zijn Vader.

BEGINSITUATIE

De vorige keer hebben we gehoord dat Pilatus Jezus onschuldig heeft overgegeven tot de kruisdood, hoe de soldaten Jezus tot spotkoning maakten en hoe Simon van Cyréne het kruis droeg.

DOELSTELLINGEN

- We leren dat het lijden en sterven van de Heere Jezus moest gebeuren.
- We horen dat heel veel dingen die nu gebeuren al stonden beschreven in het Oude Testament.
- We zien dat Jezus de weg vrijwillig en alleen ging tot in de diepste diepte. Tot in de hel, zodat wij het eeuwige leven kunnen ontvangen.

INDELING

- Golgotha.
- De kruisiging.
- De klederen verdeeld.
- Beschuldiging.
- Spot.
- Misdadigers.
- Kruiswoorden.
- Duisternis.

- Tekenen.
- Belijdenis hoofdman en soldaten.

OPMERKINGEN

Deze geschiedenis is ook te vinden in Markus 15, Lukas 23 en Johannes 19. Het is een uitgebreide geschiedenis. Ik heb geprobeerd om alle kruiswoorden erin te verwerken. Ze staan echter niet op chronologische volgorde.

ZINGEN

Psalm 22: 1; 54: 1

'Hij kwam bij ons heel gewoon' (OTH 114)

'Is dat, is dat mijn Koning' (OTH 116)

'Zo lief had God de Vader ons' (OTH 133)

'O hoofd bedekt met wonden' (OTH 126)

'Via Dolorosa' (OTH)

'Mijn Verlosser hangt aan 't kruis' (OTH 125)

'In Bethlehems stal' (OTH 84: 1 en 3)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 54:1 Het is een gebed van David om verlossing. Hij vraagt om redding in de Naam van God. Hij vraagt of God recht wil doen en naar zijn gebeden wil horen. Of de sterke arm van God hem helpen wil. David weet: alleen zo word ik gered uit diepe nood en angst.

MATERIALEN

Plaat van een leeg kruis.

BORDPLAN

Zeven kruiswoorden (als ze goed kunnen lezen).
Tekening van kribbe en kruis.

INTRODUCTIE

Kies uit de volgende mogelijkheden.

- Zing het lied 'In Bethlehems stal (...) Zijn wieg was een kribbe, Zijn troon was een kruis.' Waarom zingen we dit lied?
- Vraaggesprek:
 - Hoe kun je zien dat de Heere Jezus al moest lijden toen Hij geboren werd?
 - Op welke manier heeft de Heere Jezus geleden toen Hij wonderen deed?
 - Op welke manier heeft de Heere Jezus geleden toen Hij in de hof van Gethsémané was?
 - Petrus heeft de Heere Jezus verloochend. Waarom was dit erg voor de Heere Jezus?
 - Op welke manier kon deze zonde van Petrus toch vergeven worden?
 - Waarom zei de Heere Jezus niet dat Hij onschuldig was, toen Hij voor Pilatus stond en de mensen riepen: 'kruisig Hem'?
 - Wie troostte Jezus in Zijn lijden?

BRUGZIN OF BEGINZIN

Helemaal alleen...

Vertelling

GOLGOTHA

Kruisig Hem, kruisig Hem! De woorden galmen nog na in de straten van Jeruzalem. Ze achtervolgen de stoet die door Jeruzalem gaat. Ze achtervolgen Jezus Die weet wat er gaat gebeuren en toch de weg gaat. Ze achtervolgen Simon van Cyréne die loopt met het kruis op zijn rug. Ze achtervolgen de soldaten die dit werkje wel even zullen opknappen vandaag. Op naar Golgotha. Naar de kruisheuvel. Buiten de stad, daar moet Jezus gekruisigd worden. Weg met Hem! Zo ver mogelijk weg! Weg uit het leven van de overpriesters en de Schriftgeleerden, weg uit het leven van het volk. Dan is Golgotha de beste plaats!

DE KRUISIGING

Daar aangekomen staan de drie kruispalen al te wachten in de brandende zon. Een voor Jezus, de Zoon van God en twee voor misdadigers, moordenaars. Een van de soldaten komt met een beker aanlopen. 'Hier drink!' Maar zodra Jezus proeft wat Hij drinkt, schudt Hij Zijn hoofd. 'Nee, voor Hem geen edik (Ps. 69: 22). Daar word je suf van. Jezus wil het lijden helemaal dragen. Niemand en niets kan en mag Hem daarbij helpen. Ook geen edik. Snel doen de soldaten hun werk. Met ruwe bewegingen maken ze Jezus en de beide moordenaars aan de kruispaal vast. Wat een verschil. Jezus Die levens redt, levend maakt, wordt gelijk gekruisigd met misdadigers die levens hebben genomen, mensen hebben gedood. Begrijp jij het?

Toch stond dat al lang geleden in de Bijbel geschreven. De profeet Jesaja voorspelde al dat de Heere Jezus precies als een misdadiger behandeld zou worden (Jes. 53: 12, wijs aan in de Bijbel).

DE KLEDEREN VERDEELD

Als de soldaten klaar zijn met hun klus komt het wachten, wachten totdat de kruiselingen sterven. Maar eerst nog een leuk klusje. Het verdelen van de kleren. Dat is hun buit, hun extraatje. Eén voor één worden de kledingstukken verdeeld. Iedere soldaat evenveel totdat ze het onderkleed van de Heere Jezus hebben. Prachtige fijne stof, geen naadje erin. Om eerlijk te verdelen zouden ze het in stukken moeten scheuren, maar dat is jammer van zoiets moois. Ze hebben een beter plan. Ze zullen er om loten. Terwijl de soldaten het zich gemakkelijk maken aan de voet van het kruis en het spel spelen om Zijn onderkleed, hangt de Heere Jezus daar zonder kleren aan het kruis. Vreselijk toch? Ook dat stond al geschreven in de Bijbel. Lees maar in Psalm 22: 19. 'Zij verdeelden Mijn kleding onder elkaar en wierpen het lot.'

HET OPSCHRIFT

Is dat alles wat op Golgotha te zien is? Nee kijk, boven de hoofden van de gekruisigde mannen maken de soldaten een bordje vast. Pilatus heeft erop laten schrijven wat iedere misdadiger fout heeft gedaan. Maar dat ene bordje, dat van die middelste Kruiseling, dat bordje boven Jezus' hoofd, daar staat toch zoiets vreemd op. 'Jezus de Nazarener, de koning der Joden.' Het staat wel in drie talen. Bevreemd halen de soldaten hun schouders op. Daar hoef je toch niet voor ter dood veroordeeld te worden? Och, het zal hun een zorg zijn wat er boven die stervelingen hangt.

SPOT

In drie talen! Nou, dat is te merken. Alle mensen kunnen lezen wat Jezus misdeed. Ook de mensen die voorbij gaan. De mensen die onderweg langs Golgotha komen, de mensen die zomaar even blijven staan. 'Nee zeg, is dat Jezus? Diezelfde Jezus Die zei dat Hij de tempel zou afbreken en in drie dagen weer op zou bouwen?' Wat is er nu van Zijn woorden terecht gekomen? Jezus Die zieken genas en doden opwekte? 'Koning, verlos dan nu Uzelf? Als U dan de Zoon van God bent, kom dan van het kruis af!' Ook de overpriesters, de Schriftgeleerden en de oudsten, de regering van het volk, aangestoken door het volk, spotten met Jezus. Het is een heel koor van spotters daar aan de voet van het kruis en ze gaan maar door. 'Anderen heeft Hij verlost, maar Zichzelf kan Hij niet verlossen. Hij heeft toch op God vertrouwd. Hij is toch Gods Zoon, heeft Hij gezegd. Nou, als God Zijn Vader is, laat Die Hem dan verlossen.' Zo spotten ze maar door.

'Als U dan de Koning van Israël bent, kom dan van het kruis!' Vreselijk, wat een woorden, wat een lijdens voor de Heere Jezus. Begrijpt dan niemand waarom Hij hier hangt? Van het kruis af? Stel dat Jezus dat zou doen, dan zou Zijn lijdens en pijn voorbij zijn. Hij zou vrij zijn! En wij? Voor eeuwig verloren. Wie zou dan de straf voor de zonden dragen? Niemand! Nee voorbijgangers, nee overpriesters, jullie weten niet wat je vraagt! En Jezus, Hij lijdt! Hij lijdt tot alles, alles is volbracht.

MISDADIGERS

Ook de misdadigers naast Jezus bemoeien zich ermee. 'Als U de Christus bent, verlos dan Uzelf en ons.' Dat zou heerlijk zijn. Verlost van zo'n pijnlijke dood. Maar wees eens eerlijk. Niemand komt levend van het kruis! Of toch wel? Zit het misschien toch anders dan hij dacht? Die man naast hem, Die Jezus, wat voor kwaad heeft Hij eigenlijk gedaan? Ja, hij en zijn maat, zij hebben straf verdiend. Over een paar uur zal hij sterven aan het kruis, verdiend en dan... Dan staat hij voor God! Als de misdadiger daaraan denkt! Stel dat deze Man hier aan het kruis Gods Zoon is? Ineens kan hij het niet meer verdragen dat zijn maat zo spot. 'Zeg, ben jij niet bang voor God. Jij die binnen een paar uur net als ik zal sterven en God zal ontmoeten? Wij verdienen deze straf, maar deze Man heeft niets gedaan waardoor Hij straf verdient.' Het lijkt wel of de ogen van de misdadiger ineens open gaan. 'Heere', zegt hij, 'denk aan mij als U in Uw Koninkrijk gekomen bent.' Dat is zijn enige hoop! En hoor eens wat Jezus zegt: 'voorwaar zeg ik u, het is echt waar, heden zult u met Mij in het paradijs zijn!' Ik zal niet alleen aan je denken, je mag met Mij zijn. Ik hang hier ook voor jou, vanaf nu ben je van Mij. Want Ik betaal voor jou.

KRUISWOORDEN

Maar wie nu denkt dat de Heere Jezus dit allemaal zomaar laat gebeuren, heeft het mis. Wie goed geluisterd heeft, heeft gehoord dat de Heere Jezus heeft gebeden voor de soldaten die Hem kruisigden. 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.' Wie bidt er nu voor zijn moordenaars? Dat deed Jezus! Voor de soldaten is dit een klusje wat hoort bij het Romeins soldaat zijn, zij weten niet dat zij de Messias, de Zoon van de levende God de vloekdood laten sterven. Zij weten niet dat dit moest gebeuren om zo de straf op de zonden, ook hun zonden te dragen. Niet alleen de soldaten staan bij het kruis. Ook Jezus' moeder met nog drie vrouwen. Wat een verdriet. 'Zie een zwaard zal door uw ziel gaan.' Welke moeder kan het verdragen als haar zoon aan het kruis wordt gedood. Onschuldig nog wel! Of eigenlijk met de schuld van allen die Hem lief zijn op Zich. Als Jezus opkijkt en Zijn moeder zo ziet staan, dan kan Hij niet anders dan voor haar zorgen.

Naast haar staat Johannes, de discipel die Jezus liefhad. 'Vrouw', zegt Hij, 'zie uw zoon, en zoon zie uw moeder.' Vanaf die dag neemt Johannes de moeder van de Heere Jezus op in zijn huis. Zo zorgt de Heere Jezus zelfs bij Zijn sterven nog voor Zijn moeder.

DUISTERNIS

Dan wordt het stil, heel stil op de heuvel Golgotha. En wat nog nooit eerder gebeurde als er iemand gekruisigd werd, gebeurt nu. De zon wordt donker, het wordt zwart als de nacht. De soldaten staken hun spel, de overpriesters zwijgen, de spotters houden hun mond, de vrouwen die in de verte toekijken, kunnen niet troosten. Niemand, maar dan ook niemand kijkt nog om naar Jezus, de Zoon van de allerhoogste God. Zelfs Zijn Vader in de hemel heeft Zijn handen van Hem afgetrokken, Zijn hoofd omgedraaid. De Heere Jezus is verlaten van God en mens, dat is de hel. Na drie eindeloze donkere uren klinkt plotseling de roep over Golgotha. 'Eli, Eli, lama sabachtani, Mijn God, Mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten!' Mijn Vader... waar is Mijn Vader! Nee, geen Vader meer, maar de volle toorn, de volle boosheid van God komt op Jezus neer. Vreselijk, als God je Vader niet meer is! Langzaam wordt het weer licht rondom het kruis. Na drie uur stilte durven de spotters weer. 'Hoor, Hij roept Elia.' Dan klinkt ook Jezus' stem: 'Ik heb dorst!' Snel springt één van de soldaten op, doopt een spons in de zure wijn, steekt hem op een rietstok en houdt hem aan de lippen van Jezus. 'Niet doen!' roepen de mensen. 'Laat wij kijken of Elia komt om Hem te verlossen.' Hoe is 't mogelijk! Nog geen half uur geleden stonden ze stil en bang in het donker aan de voet van het kruis. Drie uur lang hebben ze angstig hun mond gehouden en nu? Begrijpen ze er dan helemaal niets van? Is er dan niemand die stil zijn hoofd buigt? Hoor dan toch wat Jezus roept! Vol en krachtig klinkt Zijn stem over Golgotha: 'Het is volbracht!' De strijd is voorbij. 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn Geest.' Vader, Ik heb Uw wil gedaan, Ik heb de straf gedragen voor allen die in Mij geloven! Vader, Ik ben gevangengenomen, Ik heb geleden, Ik ben gekruisigd en in de hel geweest en nu zal Ik sterven. Ik leg Mijn leven terug in Uw handen. En dan wordt het stil aan het middelste kruis. De Heere Jezus buigt het hoofd en sterft. De Zoon van God, de Verlosser heeft het volbracht.

DE TEKENEN

En de wereld zal het weten. De aarde beeft, de rotten scheuren, graven gaan open, doden worden opgewekt! Straks zullen ze zich laten zien in Jeruzalem. Jezus overwon dood en hel! En de wereld beeft! Er is nooit meer een druppel bloed nodig om de zonden te vergeven. Alles, alles is volbracht! En de tempel dan met al zijn offers?

Daar gebeuren zulke wonderlijke dingen. De priester, die net het avondoffer wil gaan brengen, weet niet wat hij ziet als hij het heilige binnenstapt met zijn vuurschaal in de hand. Het is net of een onzichtbare hand vanuit de hemel het voorhangsel van boven vastgepakt heeft en zomaar doormidden heeft gescheurd. Hij kijkt zo het heilige der heiligen in! Vreselijk, maar dat mag niet! Ja, dat mag wel. Door het offer van de Heere Jezus is al het bloed gestort, er is geen offer van een bokje of kalfje meer nodig! Iedereen kan zo tot de Heere gaan. Priester, jouw werk zit erop! Het is niet meer nodig, Jezus heeft alles volbracht. Ik weet niet zeker hoe het gegaan is, maar ik denk dat ze heel snel het gordijn weer gemaakt hebben. En zou een van de priesters aan Jezus gedacht hebben?

DE HOOFDMAN

De hoofdman en zijn soldaten wel. Zij deden hun werk. Zij stonden bij het kruis, zij hielden de wacht, zij hoorden Jezus' stem, zij zaten in het donker van de nacht terwijl het dag was. Zij voelden de aarde beven en zagen de rosten splijten toen Jezus stierf. En zij werden angstig en bevreesd. 'Waarlijk, echt

waar, Deze was Gods Zoon!' De Zoon van God, Die zij gekruisigd hebben!

VERWERKING

- Gebruik de zeven kruiswoorden. Deel ze uit en probeer ze op volgorde te laten leggen.
- Zeven kruiswoorden in volgorde om het lege kruis laten plakken.
- Pak de plaat van de trappen van vernedering van de vorige keer erbij en vul de ontbrekende trappen in.
- Pak alle platen over het lijden erbij en laat deze in de goede volgorde leggen.
- Gebruik de plattegrond van de lijdensweg van de vorige keer. Volg nogmaals de lijdensweg.
- Vraaggesprek: waarom was het lijden nodig?
- Waarom zou het zo erg zijn geweest als de Heere Jezus van het kruis was gekomen?
- Waarom wilde Jezus de edik niet drinken? (Zure wijn met gal gemengd.)
- Welke mensen bogen wel hun hoofd voor Jezus?
- Waarom is het zo erg als God de Vader niet is?
- Op welke manier kan God onze Vader zijn?
- Zing de liederen en praat erover door.